

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIEN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van decreet houdende hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Dit voorontwerp van decreet regelt de minimale bepalingen voor de organisatie van interactief afstandsonderwijs in het deeltijds kunstonderwijs.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld

De maatregelen in dit decreet betreffen het beleidsveld deeltijds kunstonderwijs.

Beleidsdoelstellingen

Dit voorontwerp van decreet beoogt de volgende doelstellingen te realiseren:

- interactief afstandsonderwijs structureel inbedden in de onderwijsorganisatie van academies, in de lijn van het ontwerp van decreet over hybride onderwijs in het secundair onderwijs, zoals definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 3 februari 2023;
- de academies ruimte laten om het interactief afstandsonderwijs vorm te geven op maat van hun artistiek-pedagogische visie, rekening houdend met de beschikbaarheid van ICT-materiaal en competenties van leerlingen en leerkrachten;
- de interactie tussen leraar en leerlingen als kenmerk van kwaliteitsvol onderwijs veilig stellen;
- de participatiekansen van leerlingen waarborgen;
- het draagvlak bij alle onderwijsparticipanten garanderen;
- een objectieve registratie van aan- en afwezigheden bij online leeractiviteiten mogelijk maken;
- geen bijkomende administratieve lasten opleggen.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De impactanalyse over de impact op kinderen en jongeren (JoKER) werd opgenomen in de memorie van toelichting. Het JoKERadvies werd verleend op 1 september 2023.

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2023/345 van 8 augustus 2023.

De Inspectie van Financiën verleende op 27 november 2023 een gunstig advies aan het voorontwerp van decreet houdende hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs. Met toepassing van artikel 31, § 2, 2° van het besluit VCO is het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting niet vereist.

2. INHOUD

De coronapandemie en de daarmee samenhangende lockdowns hebben het Vlaams onderwijs en zeker ook het deeltijds kunstonderwijs, versneld doen kennismaken met afstandsonderwijs en hybride leren. Nieuwe digitale didactische werkvormen en evaluatiemethodes werden ontwikkeld, ingevoerd en bijgestuurd. Vanuit de dko-sector kwam de vraag om afstandsonderwijs op structurele basis binnen een juridisch sluitend kader te kunnen voortzetten.

Door zijn sterke praktijkgerichtheid vormt contactonderwijs in het deeltijds kunstonderwijs de kern van het artistieke leerproces. In de dko-sector heerst een grote consensus dat contactonderwijs ook in de toekomst de meest aangewezen organisatievorm zal blijven. Toch hebben academies gemerkt dat hybride leren een meerwaarde vormt voor sommige leerlingen. Een muziekopleiding in het dko betekent meestal twee tot drie wekelijkse verplaatsingen. Als leerlingen zich minder naar de academie moeten verplaatsen, wordt het volgen van een dko-opleiding beter combineerbaar met school, gezin, werk of andere vrijetijdsactiviteiten.

Het voorliggende voorontwerp van decreet vertrekt van het uitgangspunt dat de leeractiviteiten in het deeltijds kunstonderwijs via contactonderwijs verlopen. Academies die dat wenselijk vinden, kunnen van dat uitgangspunt afwijken onder bepaalde voorwaarden. De academies die de keuze maken krijgen binnen dat regelgevende kader voldoende mogelijkheden om het interactief afstandsonderwijs autonoom vorm te geven, volgens het eigen artistiek-pedagogisch project.

Naar analogie van het regelgevende kader voor het secundair onderwijs vormt “interactief afstandsonderwijs” het kernconcept van de regelgeving. De pedagogische dialoog tussen leraar en leerling, de permanente opvolging van het leerproces en de doelgerichte feedback van de leraar vormen cruciale elementen om kwaliteitsvol onderwijs tot stand te brengen. Interactief afstandsonderwijs verschilt daardoor van zelfstudie, waarbij leerlingen op eigen houtje de leerstof verwerken, bijvoorbeeld een muziekstuk inoefenen.

De keuze om interactief afstandsonderwijs te organiseren maakt de academie zelf op basis van artistiek-pedagogische en organisatorische overwegingen. Leerlingen kunnen niet eisen om via afstandsonderwijs les te volgen.

In lijn met de beleidskeuzes voor het leerplichtonderwijs kunnen academies interactief afstandsonderwijs organiseren voor leerlingen vanaf 12 jaar, ervan uitgaande dat die leerlingen voldoende zelfgestuurd leren zodat ze het afstandsonderwijs autonoom kunnen volgen. Omwille

van een werkbare schoolorganisatie wordt gekozen voor een afbakening tot bepaalde structuuronderdelen. Dat betekent dat academies in de eerste en tweede graad, waarin hoofdzakelijk lagereschoolkinderen les volgen, enkel contactonderwijs kunnen organiseren. Een uitzondering daarop vormt de tweede graad voor volwassenen in het domein muziek.

Het afstandsonderwijs verloopt collectief en aanbodgestuurd. De academie kiest zelf voor welke vakken en klasgroepen van de derde en vierde graad en de kortlopende studierichtingen ze afstandsonderwijs wil inzetten. Het voorontwerp bakent de verhouding tussen afstandsonderwijs en contactonderwijs niet scherp af. Het vastleggen van een boven- of ondergrens zou in de praktijk moeilijk werkbaar zijn omdat opleidingen in het dko verschillen sterk verschillen in studieomvang en werkvormen. 100% afstandsonderwijs is evenwel uitgesloten. Het staat een academie vrij om voor individuele leerlingen die wegens ziekte, studie- of beroepsverplichtingen, zwangerschapsverlof niet naar de academie kunnen komen, een alternatief te voorzien via afstandsonderwijs of online-opdrachten. Dat valt echter buiten de scope van het voorliggende regelgevende kader. Voorliggende regelgeving wijzigt dan ook niets aan de regels voor gewettigde afwezigheid op basis van artikel 35/3 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 4 mei 2018 betreffende het opleidingsaanbod, de organisatie, de personeelsformatie, de inning van het inschrijvingsgeld en de certificering van het deeltijds kunstonderwijs

Anders dan in het secundair onderwijs, waar zowel synchroon als asynchroon afstandsonderwijs mogelijk is, wordt het afstandsonderwijs in het deeltijds kunstonderwijs beperkt tot synchroon afstandsonderwijs. Leraren kunnen bijvoorbeeld gebruik maken van live-streaming vanuit de klas of het atelier of van videovergadersoftware.

Om de participatiekansen van leerlingen te waarborgen en leraren in staat te stellen om hun lessen kwaliteitsvol te geven, legt het voorontwerp een aantal randvoorwaarden op. Zo maakt de academie net als secundaire scholen een analyse van de beginsituatie. Zowel ICT-infrastructuur als ICT-vaardigheden vormen daar een onderdeel van. De academie voorziet zo nodig in een eigen ruimte waar de leerling kan deelnemen aan het interactief afstandsonderwijs, wanneer uit de beginsituatie-analyse blijkt dat niet elke leerling thuis over een geschikte leercontext beschikt.

Bij de inschrijving en via het academiereglement en vervolgens via een concrete jaarplanning bij het begin van het schooljaar informeert de academie de leerlingen en de betrokken personen, zoals de ouders, over de vakken waarin interactief afstandsonderwijs wordt georganiseerd. Het academiereglement verduidelijkt ook of de leerstofonderdelen geëvalueerd worden.

Interactief afstandsonderwijs heeft ook voor de personeelsleden van de academie belangrijke gevolgen. Naar analogie van het secundair onderwijs worden de afspraken over interactief afstandsonderwijs met betrekking tot de personeelsleden opgenomen in het arbeidsreglement. Zo wordt verduidelijkt hoe de personeelsleden ingezet zullen worden in het kader van het interactief afstandsonderwijs. Een wijziging aan het arbeidsreglement wordt steeds onderhandeld in het lokaal comité.

Zoals voor het secundair onderwijs wordt een beleidsevaluatie vooropgesteld met het oog op mogelijke bijsturingen aan het regelgevende kader op basis van de ervaringen en de verwachtingen van de academieteams die het hybride onderwijs in de praktijk zullen brengen.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De artikelen van het voorontwerp van decreet hebben geen budgettaire impact op de onderwijsbegroting.

De Inspectie van Financiën verleende op 27 november 2023 een gunstig advies aan het voorontwerp van decreet houdende hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs. Met toepassing van artikel 31, § 2, 2° van het besluit VCO is het gemotiveerd akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor de begroting niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet zal voor advies worden voorgelegd aan de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR).

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet houdende hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te gelasten:
 - a. Over dit voorontwerp van decreet houdende hybride onderwijs in het deeltijds kunstonderwijs een advies in te winnen van de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR);
 - b. De minister-president van de Vlaamse Regering te verzoeken voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een gemeenschappelijke vergadering van het Sectorcomité X en van de onderafdeling Vlaamse Gemeenschap van afdeling 2

- van het Comité voor de provinciale en de plaatselijke overheidsdiensten voor onderhandeling over alle artikelen met personeelsconsequenties;
- c. Voormeld voorontwerp van decreet op de agenda te plaatsen van een vergadering van het overkoepelend onderhandelingscomité van het vrij gesubsidieerd onderwijs voor onderhandeling over alle artikelen met personeelsconsequenties.
3. de Vlaamse minister bevoegd voor het onderwijs te machtigen te beoordelen of voornoemde onderhandelingen en adviezen aanleiding kunnen geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst, te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemde onderhandelingen en adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS